

جنگ و نابودی اقتصاد گردشگری در خاور میانه

هانی رستگاران
پژوهشگر گردشگری

گردشگری، صنعتی حساس است که همواره تحت تأثیر بحران‌ها و شرایط اقتصادی و سیاسی قرار دارد. همین شرایط در مورد صنعت اقامت و مهمان‌داری نیز صدق می‌کند. با توجه به هزینه‌های قابل توجه ناشی از درگیری‌های سیاسی در منطقه خاورمیانه، اقتصاددانان اغلب به دنبال اندازه‌گیری تأثیر درگیری‌های خشونت‌آمیز در تاریخ مانند جنگ داخلی آمریکا، جنگ جهانی اول و دوم بوده‌اند. گردشگری و اقتصاد صنایع وابسته به آن معمولاً در هنگام وقوع چنین درگیری‌هایی به شدت سیر نزولی گرفته و کاهش می‌یابد.

از سال ۱۹۶۷، رژیم صهیونیستی در چندین جنگ و عملیات نظامی گسترده شامل جنگ شش‌روزه، جنگ یوم کپور، انتفاضه اول و دوم و اکنون جنگ اسرائیل-حماس در سال ۲۰۲۳ درگیر بوده است. در واقع، خصومت‌ها و اقدامات خشونت‌آمیز اسرائیل در منطقه خاورمیانه، به صورت متناوب، گردشگران را طی ۴۰ سال گذشته دلسرد کرده است. بعد از انتفاضه دوم، اسرائیل تقریباً یک‌سوم از گردشگران خود را از دست داد.

علی‌الظاهر اسرائیل به دوره‌های درگیری عادت کرده و اقتصاد آن این‌طور برنامه‌ریزی شده که به سرعت بهبود یابد، اما در موضوع صنعت گردشگری به دلیل آسیب‌پذیری بودن این صنعت، شرایط به گونه‌ای دیگری است. «توریست اسرائیل»، یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های گردشگری این رژیم، می‌گوید که بازگشت به شرایط عادی گردشگری در این کشور عملاً در حال حاضر دور از دسترس و امکان است. اسرائیل تنها در ژانویه ۲۰۲۲ توانست در حوزه صنعت گردشگری ایجاد بازده مالی مناسبی داشته باشد و از آن زمان تاکنون، به دلیل تنش‌های گسترده منطقه‌ای توان احیاء شرایط اقتصاد گردشگری خود را که چیزی در حدود ۱۱/۳ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌داد، نداشته است. آن سال، تقریباً ۲/۷ میلیون گردشگر ورودی را ثبت کرد (حدود ۴۱ درصد کمتر از ۴/۵ میلیون بازدیدکننده در سال ۲۰۱۹)؛ اما تا قبل از وقایع هفتم اکتبر، تعداد گردشگران در سال ۲۰۲۳ به روند نزدیک به سطح قبل از پاندمی کووید-۱۹ بازمی‌گردد.

از زمان آغاز درگیری‌های جاری بین اسرائیل و حماس، هزاران گردشگر اسرائیل راترک کرده‌اند که نمایانگر یک کود بزرگ در صنعت گردشگری اراضی اشغالی است. درست در زمانی که پاندمی کووید پایان یافته و کشورها در رقابت جذب توریسم برای رونق اقتصادی خود هستند، خروج گردشگران ضربه بزرگی به صنعت گردشگری اسرائیل زده است.

جنگ اسرائیل علیه غزه همچنین تأثیر زیادی بر گردشگری مصر داشته است، به‌ویژه در جنوب صحرای سینا که ۲۲ درصد از کل رزروهای گردشگری مصر را به خود اختصاص می‌دهد. در واقع براساس اعلام انجمن مصری گردشگری و دوستی میان ملت‌ها، از زمان آغاز درگیری، بیش از نیمی از سفرها به جنوب صحرای سینا لغو شده‌اند. گردشگری بین‌المللی یک منبع بزرگ درآمد خارجی برای مصر است که چیزی در حدود ۲۳ درصد از تولید ناخالص داخلی مصر را در سال ۲۰۲۲ به خود اختصاص داده بود.

رویداد بین‌الملل

واکنش وزیر اسرائیلی به احتمال تحریم از سوی انگلیس

گروه خبر: وزیر امنیت داخلی اسرائیل پس از اظهارات نخست‌وزیر انگلیس مینی بر تحریمش، به این موضوع واکنش نشان داد. ایتمار بن‌گورین وزیر متعلق به جناح راست افراطی کابینه نتانیاو، در پاسخ به کی‌یر استارمر نخست‌وزیر انگلیس گفت: بریتانیا در تلاش است از موجودیت اسرائیل جلوگیری کند. بریتانیایی‌ها لازم است درک کنند که دوران حاکمیت آنها به پایان رسیده است. در هر صورت، آنها من را نمی‌ترسانند و من تنها بر اساس منافع مهم امنیت ملی اسرائیل عمل خواهم کرد. به گزارش ایرنا، کی‌یر استارمر روز چهارشنبه در نشست پرسش‌وپاسخ از نخست‌وزیر در مجلس عوام انگلیس گفت: ما در حال بررسی تحریم اساموتریچ (وزیر درایی رژیم صهیونیستی) و بن‌گورین (وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی) به دلیل اظهارات مشتمل‌کننده آنها در مورد غزه و کرانه باختری هستیم. وی ادامه داد: وضعیت انسانی در غزه وحیم است. تعداد قربانیان از مرز ۴۲ هزار نفر گذشته و دسترسی به خدمات اولیه بسیار سخت‌تر شده است. اسرائیل باید تمام اقدامات ممکن را برای جلوگیری از تلفات غیرنظامیان و انتقال کمک‌های بیشتر به غزه انجام دهد. نخست‌وزیر انگلیس همچنین تصریح کرد که با ضرب‌الاجل تعیین شده از سوی کاخ سفید درباره انتقال کمک‌های بشردوستانه به غزه و یا توقف بوجه تسلیحاتی (رژیم) اسرائیل موافق است. وی افزود: «انتقال کمک‌های بیشتر به غزه ضروری است و اسرائیل باید به تعهدات حقوق بشردوستانه بین‌المللی خود عمل کند.»

به گزارش فارس، اساموتریچ گفته بود که سیاست‌گرستگی دادن به مردم غزه می‌تواند موج و اخلاقی باشد. بن‌گورین هم شپهک‌نشینان صهیونیست که به خشونت علیه فلسطینیان دست می‌زنند را «قهرمان» توصیف کرده بود.

ادامه سر مقاله

پس از گذشت یک سال که آمار رسمی کشته‌شدگان در غزه و لبنان به حدود ۵۰هزار نفر می‌رسد و آمار غیررسمی این رقم را بالای ۱۰۰ هزار نفر برآورد می‌کند و پس از بارها تهدید اسرائیل که آتش‌بس را بپذیرد، اکنون گزارش می‌شود که بایدن نامه نوشته و از جانب آمریکا درباره آتش‌بس به اسرائیل اولتیماتوم داده و اسرائیل نیز بلافاصله به مناطق مسکونی بیروت حمله کرده است. این یاه به منزله بی‌اعتباری تصمیمات رئیس‌جمهور ایالات متحده است یاه به‌منزله نوعی دورویی سیاسی در حمایت از جنایت. شاید تصور شود که جنایت هم‌زاد بشر بوده و هست و خواهد بود؛ لذا چنین رفتارهایی اتفاق عجیبی محسوب نمی‌شود. ولی چنین نیست. تاکنون هیچ‌گاه در گذشته این اندازه آشکار و بی‌پروا از جنایت دفاع نشده است. حتی هولوکاست هم در خفا انجام می‌شد و بعدها ابعاد آن روشن گردید. ولی جنایات آشکار اسرائیل و حمایت‌های رسمی غرب از آن نشانه‌ای مهم از ورود جهان به عصری جدید است؛ عصری که ابعاد آن در حال شکل‌گیری است؛ عصری که گویی که جهان سیاست پوست انداخته است و اکنون با پایان مقطعی از تاریخ و آغاز مقطعی دیگر از تاریخ مواجه هستیم.

آرایش جنگی اسرائیل؟

محسن صالحی‌خواه
گزارشگر هم‌میهن

رسانه‌های اسرائیلی مدعی هستند که تصمیم‌نهایی درباره پاسخ اسرائیل به ایران گرفته شده است. آن‌ها همچنین گزارش می‌دهند که اهداف نیز تعیین شده‌اند. از زمانی که مسئله پاسخ اسرائیل به ایران مطرح شد، گزینه هدف قرار دادن تأسیسات هسته‌ای در رسانه‌ها مطرح می‌شد. حتی نتالی بنت، نخست‌وزیر سابق اسرائیل در پیامی ویدئویی، خواستار حمله به سایت‌های هسته‌ای ایران شد. طی روزهای گذشته، این گمانه‌زنی‌ها جدی‌تر شده است. خبرگزاری اسوشیتد پرس سه‌شنبه به نقل از دو مقام آمریکایی که نام آن‌ها فاش نشد، ادعا کرد که «اسرائیل به آمریکا اطمینان داده که در واکنش به عملیات موشکی ایران، به تأسیسات نفتی و هسته‌ای این کشور حمله نخواهد کرد.» در ادامه گزارش نیز آمده است: «مقامات آمریکایی هشدار دادند که تضمین‌های اسرائیل همیشه قاطع نیست و ممکن است شرایط تغییر کند.» در حال حاضر، آنچه از سوی رسانه‌های عبری و آمریکایی مطرح می‌شود قصد اسرائیل برای هدف قرار دادن اهداف نظامی است.

به دنبال این گزارش‌ها، کانال ۱۲ اسرائیل ضمن طرح این ادعا که تصمیم قطعی برای پاسخ به ایران گرفته شده، مدعی ارائه فهرست اهداف پیشنهادی، به بنیامین نتانیاو نخست‌وزیر و یوآو گالاتن وزیر جنگ این رژیم شد. براساس این گزارش، یک مقام دولتی نیز به این شبکه گفت تصمیم گرفته و اهداف مشخص شده و الان فقط مسئله زمان مطرح است.

حمایت دو وزیر افراطی

یکی دیگر از نشانه‌های اجرایی شدن عملیات احتمالی اسرائیل، ابراز رضایت دو وزیر افراطی دولت نتانیاو، ایتمار بن‌گورین، وزیر امنیت داخلی و بتزآل اساموتریچ، وزیر دارایی است. آن‌طور که شبکه دولتی کان اسرائیل گزارش داد،

عکس: میوزان

ورود محدود آمریکا به منازعه

سه‌شنبه کاخ سفید از نامه جو‌بایدن به کنگره خبر داد. بر اساس این گزارش که از سوی العالم‌بازنشر شده، در نامه بایدن آمده است: «ماه‌های اخیر، ما وضعیت نظامی ایالات متحده را تغییر داده‌ایم تا حفاظت از نیروهای آمریکایی و افزایش حمایت از دفاع اسرائیل را بهبود بخشیم. این تغییرات شامل تمدید ماموریت گروه ناو هواییمار آبراهام لینکلن همراه با ناوشکن‌های اسکورت و اسکادران هوایی حامل آن شامل جنگنده‌های نسل پنجم اف-۳۵ است.»

رئیس‌جمهور دموکرات آمریکا که در آخرین هفته‌های ریاست‌جمهوری خود به‌سر می‌برد، در نامه خود به کنگره کشورش نوشت: «ما همچنین ناوشکن‌هایی با قابلیت دفاع موشکی بالستیک، زیر دریایی‌های جوهرجیا با قابلیت پرتاب موشک، کشتی تهاجمی آبی‌خاکی، چندین اسکادران جنگنده و تهاجمی شامل جنگنده‌های نسل چهارم و پنجم مانند اف-۲۲، اف-۱۵ و اف-۱۶، همچنین هواپیماهای تهاجمی ای-۱۰ و نیروهای دیگر را در منطقه مستقر کرده‌ایم.»

بایدن ادامه داد: «نیروهای ایالات متحده همچنان در منطقه مستقر خواهند ماند تا منافع ملی مهم از جمله حفاظت از افراد و دارایی‌های آمریکا را در برابر حملات جمهوری اسلامی ایران و گروه‌های همسویان، و ادامه حمایت از دفاع اسرائیل تأمین کنند.»

رئیس‌جمهور آمریکا ادامه داد: «من دستور استقرار سامانه دفاع موشکی

رئیس سازمان بازرسی کل کشور در پاسخ به هم‌میهن خبر داد:

ابهام و ایراد در قرارداد شستا و ستاد اجرایی فرمان امام

سهام تصویب و اعلام کردند، با ورود سازمان بازرسی کشور و مخالفت سازمان تأمین اجتماعی و وزارت کار، رفاه و تأمین اجتماعی، بعید می‌دانم این موضوع به نتیجه برسد و منتظر اقدام وزارت رفاه در این حوزه هستیم.»

شناسایی ۲۱۳ گلوگاه فساد

رئیس سازمان بازرسی کل کشور همچنین از شناسایی ۲ هزار مسئله و ۲۱۳ گلوگاه فساد در یک کار پژوهشی خبر داد: «ما سعی کردیم که نظارت بازرسی را به نحوی پیش ببریم که از پشتوانه علمی کشور هم برخوردار باشد. راه‌حل‌های رفع مسائل و گلوگاه‌های فساد را احصا و مراتب را به ریاست‌جمهور فقید شهید رئیسی ابلاغ کردیم و ایشان دستور دادند دولت با کمک دستگاه بازرسی نسبت به رفع این گلوگاه‌ها اقدام کنند. در دولت چهاردهم مجدداً گلوگاه‌ها و بسترهای فساد را در اختیار مسئولین مربوطه قرار دادیم. بنیاید به همین گلوگاه‌ها بسنده کنیم و نیاز به بازنگری و به‌روزرسانی دارد. در سال گذشته سازمان بازرسی کل کشور، ۶ هزار و ۱۱۲ برنامه نظارت و بازرسی در کل کشور داشته است که در نتیجه آن ۱۰ هزار و ۶۱۸ گزارش با عنوان مسئولان امر اعم از رئیس‌جمهور، وزرا، رؤسای سازمان‌ها، استانداران و سایر مسئولان تهیه شده که از این تعداد گزارش ۶ هزار و ۶۷۰ مورد گزارش‌هایی بوده که بیشتر جنبه اصلاحی اعم از اصلاح امور، اصلاح فرایندها و هشدار بوده است.»

تمایل بانک‌ها به بنگاه‌داری به جای بانکداری

او درباره هشدار اخیر معاون اقتصادی سازمان بازرسی کل کشور به شبکه بانکی درباره رعایت نرخ سود سپرده‌های بانکی و بر خورد با مدیران عامل بانک‌های متخلف در صورت تخلفی از بخش‌نامه‌های بانک مرکزی پیرامون سود سپرده بانکی گفت: «در رابطه با مبالغی که از طرف مردم مسدود می‌شد، این مسئله پیگیری و رفع شد. اقدام دیگری که داشتیم مربوط به پرداخت سود مازاد به سپرده‌ها بود که باعث می‌شد هزینه‌تشد نام بانک‌ها افزایش پیدا کند و آن وقت از تسهیلاتی که به تولید می‌دادند سعی می‌کردند این را جبران کنند. چون بانک مرکزی نرخ سپرده‌ها را مشخص می‌کند ما در بازرسی‌ای که داشتیم دیدیم

شادی مکی
گزارشگر قضایی هم‌میهن

ذبیح‌الله خداییان، رئیس سازمان بازرسی کل کشور در نشست خبری روز گذشته خود به سوالات خبرنگاران پاسخ داد. سوال خبرنگار هم‌میهن این بود که شرکت سرمایه‌گذاری شستا سهام‌دو زیرمجموعه ستاد اجرایی فرمان امام را بدون گرفتن تأیید سازمان تأمین اجتماعی به ارزش ۶۰۰ هزار میلیارد تومان، خریداری کرده است، وزیر کار هم دستور تعلیق این سرمایه‌گذاری را برای بررسی بیشتر صادر کرده اما شنیده شده که سازمان تأمین اجتماعی از سازمان بازرسی درخواست ورود به موضوع را داشته است. آخرین وضعیت بررسی این پرونده را توضیح دهید؟ خدائیان در پاسخ به این سوال گفت: «طبق توافق نامه منعقد بین شستا و ستاد اجرایی فرمان امام مقرر شده بود که ۴۵/۲۳ درصد از سهام «گروه اقتصادی مفید» ۱۰ درصد از سهام شرکت «مهرپترو کیمیا» را طبق برآوردهای به‌عمل‌آمده به مبلغ ۵۳ هزار میلیارد ریال خریداری کنند. همچنین مقرر شده بود که ۲۵ درصد از ثمن معامله را ۴۵ روزه و در ۸ قسط پرداخت کنند که البته این مبلغ پرداخت نشد و کمی از پیش پرداخت به فروشنده یعنی ستاد اجرایی فرمان امام پرداخت شده است. او از ورود سازمان بازرسی کل کشور به این پرونده خبر داد و افزود: «ابهامات و ایراداتی در قرارداد وجود داشت که از جمله این موارد نحوه تأمین مالی قرارداد است.» رئیس سازمان بازرسی کل کشور توضیح داد: «در قانون برنامه هفتم، سازمان‌های بازنشستگی مکلف شدند که سهام مدیریتی و کنترلی شرکت‌های خود را واگذار کنند نه اینکه بر تعداد آنها افزوده شود. همچنین سهام گروه اقتصادی مفید دارای پروژه‌های نیمه‌تمامی است که اتمام آنها به اعتبار زیادی نیاز دارد که طبیعتاً در توان شستا نیست. متأسفانه شرکت‌های شستا زبان‌ده هستند.» خدائیان افزود: «از طرف دیگر هیئت مدیره سازمان تأمین اجتماعی در تاریخ ۲۵ شهریور ۱۴۰۳، مخالفت خود را با این خرید